

Keurmeester blijft belangrijke vraagbaak ondanks digitalisering

Exporteren naar een land dat niet is aangesloten bij de Europese Unie (EU). De Brexit. Of de uitbreiding van de plantenpaspoortplicht. Het zijn situaties die nieuwe regels en verplichtingen met zich meebrengen.

Waar halen bedrijven hun informatie vandaan?

“Wij zitten niet om werk verlegen, maar met veranderingen moet je gewoon aan de gang”, zegt David Baas van plantenkwekerij Gitzels in Wervershoof. De invoering van het plantenpaspoort heeft hij nooit als heel spannend ervaren, vertelt hij. Jaarlijks verlaten 135 miljoen koolplanten de kwekerij naar voornamelijk Nederlandse vollegrondsgroentetelers. Sinds december 2019 hebben alle planten een etiket met de EU-vlag en een aantal voorgeschreven specificaties.

Aan de slag

Baas kreeg een persoonlijke mail van Naktuinbouw met de achtergrond van het plantenpaspoort en de voorschriften waaraan het bedrijf moet voldoen. Ook de keurmeester die het bedrijf wekelijks bezoekt begon erover. “De specificaties van hoe zo’n plantenpaspoort eruit moet zien waren heel precies tot op de punt voorgeschreven”, zegt Baas. “Dus dat moet het dan gewoon zijn. Ik heb met de softwareleverancier overlegd om het computersysteem wat aan te passen. En de etikettenleverancier heb ik een ontwerp laten maken.” Nadat Naktuinbouw de lay-out van het nieuwe etiket had goedgekeurd, was voor Baas de klus geklaard.

Baas: “Nu komt er wekelijks iemand bij ons keuren en zijn we zelf gemachtigd om die paspoorten af te geven. Het gaat nu eigenlijk automatisch.” Baas heeft er verder ook geen moeite mee om met dergelijke veranderingen om te gaan. Een reden om de artikelen over het onderwerp in de vakpers of op internet in de gaten te houden, ziet hij niet. “Als de spelregels duidelijk zijn, ga ik ermee aan de gang. En als ik klaar ben, dan is het goed”, stelt de nuchtere West-Fries.

Niet verslappen

Commercieel directeur Maurice Deben van Van der Elzen Plants (VDE Plants) zou willen dat hij met duidelijke spelregels te maken heeft. De Brexit sleept zich voort. Het is nog altijd niet duidelijk wat de gevolgen precies zijn voor de leverancier van plantmateriaal in Erp. “De Brexit-datum schoof steeds op, je moet opletten dat je aandacht niet verslapt”, zegt Deben.

Het bedrijf in Erp exporteert jaarlijks rond de 25 miljoen planten naar het Verenigd Koninkrijk (VK). Het merendeel aardbeiplantjes (tray), maar ook frambozen (long canes en plug-plantjes) en aspergeplantmateriaal. Deben verwacht dat met ingang van 1 januari 2021 extra fyto-sanitaire inspecties nodig zijn en dat het papierwerk toeneemt. “Het VK wordt een derde land. Daar hebben we gelukkig ervaring mee. We exporteren bijvoorbeeld al naar Marokko”, vertelt hij. VDE Plants heeft al een EORI-nummer. Een EORI-nummer is een identificatienummer. Het is nodig als een bedrijf zaken doet over de grens en met de Douane te maken krijgt. Ook werkt het bedrijf al met e-CertNL, het overheidsprogramma voor het geautomatiseerd indienen van inspectieaanvragen. Om zich voor te bereiden op wat gaat komen, overlegde de logistieke afdeling van VDE Plants met het douane-

Maurice Deben:

“Het is heel bijzonder dat de regelgeving nog niet bekend is.”

kantoor dat de papieren verzorgt en met de vrachtvervoerder. “En een belangrijk aanspreekpunt voor ons is onze keurmeester”, vertelt Deben. “Hij weet veel en is zeer deskundig. Maar voor wat de Brexit betreft weet eigenlijk niemand wat er staat te gebeuren. En dat ligt vooral aan de politiek.” Ook aan de andere kant van de plas hebben afnemers geen idee wat hen te wachten staat, merkt hij. “Engelse klanten vragen mij of ze aardbeiplanten voor Kerstmis moeten afnemen. Ze vrezen lege kassen als in januari blijkt dat de procedures niet goed lopen. “Het is natuurlijk heel bijzonder dat de regelgeving nog niet precies bekend is, maar we zullen ermee moeten dealen!”

Steeds makkelijker

Waar de Brexit voor Deben zorgt voor extra rompslomp en onzekerheid, ziet verkoper Dick Willemsen van boomkwekerij Combinatie Mauritz uit Opheusden het zakendoen met derde landen als een kans. “Juist omdat voor elke order veel documenten vereist zijn, shoppen klanten niet bij vier verschillende kwekers. Zij zoeken liever naar één kweker die een compleet sortiment kan leveren”, is zijn ervaring. Combinatie Mauritz kweekt op 145 ha meer dan 600 soorten laanbomen. 95% is voor de handel binnen Europa, 5% gaat naar derde landen, onder andere Turkije. “In het seizoen gaan

Dick Willemsen:
“Eigenlijk wordt de handel met derde landen door de digitalisering steeds makkelijker”.

er elke week een aantal orders met vooral grotere bomen die kant uit”, vertelt Willemsen.

De verkoper is al meer dan twintig jaar bij de export betrokken. Hij zag in die tijd de regels en eisen vaak veranderen. “Maar eigenlijk wordt de handel met derde landen door de digitalisering steeds makkelijker”, vindt hij. “Op het fytosanitair certificaat moest ik vroeger de codes van exporteisen voor gewassen zelf opzoeken en handmatig bijhouden. Nu krijg ik van e-CertNL een waarschuwing als de bijschrijving van bijvoorbeeld een bacterievuurgevoelig gewas niet klopt. Dan zoek ik op de site van de NVWA naar de landeneisen van het betreffende land en dan kom ik er eigenlijk altijd wel uit.”

Als dat toch niet het geval is of als Willemsen specifieke vragen heeft, dan aarzelt hij niet om met de keurmeester te bellen. “Die komt hier regelmatig en daar heb ik een goede relatie mee. Een keurmeester weet natuurlijk ook niet alles. Maar dan zoekt hij iemand voor me op die het wel weet.”

Om op de hoogte te blijven van actuele veranderingen houdt de verkoper de digitale nieuwsbrief van Naktuinbouw bij. “Daar pik ik die onderwerpen uit die voor mij belangrijk zijn.” Het is voor een organisatie best moeilijk om alle klanten goed te informeren, realiseert hij zich. “Wat voor mij interessant is, is voor de ander onzin. Maar voor mij werkt het nu goed.”

Willem Halters, senior keurmeester Naktuinbouw: “De regels kan ik niet veranderen, wel kan ik bedrijven zo goed mogelijk helpen.”

“Of het nu gaat over keuringstechnische zaken, fytosanitaire aangelegenheden, het nieuwe plantentpaspoort, de Brexit of over de teelt. Je kunt het zo gek niet bedenken of keurmeesters krijgen er vragen over. Teeltadviezen geven we niet, maar verder proberen we bedrijven natuurlijk zo goed mogelijk te helpen. Soms is dat moeilijk. De fytosanitaire regels zijn heel veranderlijk. We krijgen daar elke week een overzicht van. Ik houd dat bij, maar het lukt niet om daar iets over te zeggen. Soms merk ik dat er weerstand is tegen bepaalde nieuwe regels. Die regels kan ik niet veranderen. Wel kan ik bedrijven uitleg geven en goed begeleiden. Bijvoorbeeld bij de invoering van het plantentpaspoort. Voor de telers van witlofpennen is dat nieuw, maar dat verloopt nagenoeg vlekkeloos. Ik krijg daar ook positieve reacties op. Dat is leuk om te horen.”

